

Profielchets leerstoel Algemene Rechtsleer, in het bijzonder de normatieve, historische en sociaalwetenschappelijke benadering van het recht

1. Plaats in de organisatie

De leerstoel is gevestigd in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de UvA en is ondergebracht bij de leerstoelgroep 'Normatieve, historische en sociaalwetenschappelijke benadering van het recht' die een onderdeel vormt van de afdeling Algemene Rechtsleer. De huidige bezetter van de leerstoel, prof.dr. C.W. Maris, gaat binnenkort met emeritaat. Hierdoor ontstaat een vacature op het terrein van de metajuridische bestudering van het recht.

De leerstoelgroep biedt onderdak aan drie verschillende metajuridische disciplines: rechtsfilosofie, rechtsgeschiedenis en rechtssociologie. De aan te trekken hoogleraar zal leiding geven aan de beoefenaren van deze disciplines. De leerstoelgroep bestaat naast de gewoon hoogleraar nog uit een hoogleraar ad personam Rechtstheoretische grondslagen van de persoonlijke levenssfeer, een bijzonder hoogleraar Rechtspluralisme, twee universitair hoofddocenten,¹ zes universitair docenten en een docent.

In de afdeling Algemene Rechtsleer is naast de leerstoelgroep Normatieve, historische en sociaalwetenschappelijke benadering van het recht nog de leerstoelgroep Rechtstheorie ondergebracht. Zij staat onder leiding van prof.dr. P.P. Rijkema, gewoon hoogleraar Algemene Rechtsleer. De leerstoelgroep Rechtstheorie verzorgt het onderwijs Inleiding in de rechtswetenschap en Theorie en praktijk onderzoeksmethoden.

2. Onderwijs en onderzoek van de leerstoelgroep

De te benoemen leerstoelhouder is verantwoordelijk voor het onderwijs in drie metajuridische vakken die deel uitmaken van het nieuwe bachelor-curriculum dat op 1 september 2012 wordt ingevoerd. Op volgorde van de plaats in het curriculum zijn dit Europese Rechtsgeschiedenis (eerste jaar; 6 EC), Recht en menselijk gedrag en Rechtsfilosofie en rechtstheorie (beide derde jaar en beide 6 EC). Daarnaast participeren onder verantwoordelijkheid van de leerstoelhouder leden van de leerstoelgroep in enkele facultaire minoren: Rechtswetenschappelijk onderzoek, Togaminor (i.c. de modules Rechtstaat en beroepsethiek en Juridische argumentatieleer), Mensenrechten in de moderne samenleving en Arbeid, milieu en gezondheidsrisico's. De faculteit biedt geen metajuridische master-opleiding aan. In verschillende master-opleidingen worden door leden van de leerstoelgroep keuzevakken aangeboden.

Het onderzoek van de afdeling Algemene Rechtsleer is voor een belangrijk deel ondergebracht in het onderzoeksprogramma *The Rule of Law at the Limits* van het Paul Scholten Centre. Centrale onderzoeksvraag van dit programma, dat momenteel nog in de conceptuele fase is, is in hoeverre actuele politieke en maatschappelijke ontwikkelingen zoals de globalisering en de instrumentalisering van het recht noodzaken tot bijstelling van het op dit moment vigerende begrip rechtstaat ('rule of law'). Deze vraag wordt door deelnemers aan

¹Een van de hoofddocenten bezet een bijzondere leerstoel die is ondergebracht bij een andere afdeling van de faculteit.

het programma, i.c. de leden van de afdeling Algemene Rechtsleer, vanuit de verschillende metajuridische disciplines die in de afdeling zijn ondergebracht, benaderd.²

3. Het vakgebied van de vacante leerstoel

Het vakgebied van de aan te trekken hoogleraar ligt op het terrein van de drie disciplines die zijn ondergebracht in de leerstoelgroep: rechtsfilosofie, rechtsgeschiedenis en rechtssociologie. Gemeenschappelijk aan deze disciplines is dat zij zich, anders dan dat deel van de rechtswetenschap dat zich in de eerste plaats bezighoudt met het onderzoek en de ontwikkeling van het geldend recht, richten op vragen *over* het recht. De rechtsfilosofische benadering van het recht stelt vragen over de normatieve grondslagen daarvan en is daardoor nauw verbonden met moraal, ethiek en politieke en sociale filosofie. In debat zijn de fundamentele waarden van het moderne recht, hun onderlinge verhouding en hun bijdrage aan de legitimatie van het positieve recht. Het rechtshistorisch onderwijs en onderzoek richt zich op de geschiedenis van juridische ideeën, de wording van dogmatische leerstukken en de ontwikkeling van rechtsinstellingen. De laatste decennia heeft in deze discipline de vraag of het zich uit de studie van het Romeinse en canonieke recht ontwikkelde *ius commune* van het ancien régime een zinvolle bijdrage kan leveren aan een toekomstig Europees (privaat)recht en wellicht ook een brug kan slaan tussen de culturen van het *civil law* en het *common law*, veel aandacht gekregen. Rechtssociologie ten slotte kijkt naar de werking van het recht in de samenleving en hoe maatschappelijke ontwikkelingen op hun beurt het recht beïnvloeden. De discipline ontwikkelt zich daarmee op het snijvlak van recht en menselijk gedrag.

Naast de onder de vacerende leerstoel ressorterende drie metajuridische disciplines biedt de afdeling onderdak aan de rechtstheorie, het vakgebied van de andere gewoon hoogleraar in de afdeling. De rechtstheorie kenmerkt zich door een analytische benadering van het recht en richt zich onder meer op vragen naar de aard van het recht, de kenmerken van de *rule of law* en het proces van rechtsvorming.

De aan te trekken hoogleraar is gespecialiseerd in één van de drie disciplines die in de leerstoelgroep zijn ondergebracht. Daarnaast wordt verwacht dat hij/zij vertrouwd is met ten minste één van de andere twee vakgebieden die tot de leerstoelgroep behoren.

De disciplines van de leerstoelgroep ontwikkelen zich in hoofdzaak in de internationale wetenschappelijke fora. Bezien in dit perspectief dient de aan te stellen leerstoelhouder een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan het internationale profiel van de faculteit.

4. Het profiel van de aan te trekken hoogleraar

De aan te trekken hoogleraar beschikt over een gedegen kennis van het recht en van de in de rechtswetenschap gangbare methodes van onderzoek. Hij/zij heeft bij voorkeur een opleiding in de rechtswetenschap voltooid.

De aan te trekken hoogleraar is gepromoveerd in een van de drie disciplines van de leerstoelgroep. Uit het proefschrift en/of uit andere publicaties blijkt dat hij/zij in staat is onderzoeksvragen vanuit meer dan één metajuridische discipline samenhangend te kunnen

² Het concept-onderzoeksplan kan worden opgevraagd bij het secretariaat van de afdeling, t.a.v. mevrouw Alexandra Welling (A.M.Welling@uva.nl).

benaderen en wetenschappelijk vruchtbaar te kunnen uitwerken. Het onderzoek van de aan te stellen hoogleraar heeft bewezen internationale kwaliteit, blijktend uit publicaties in leidende internationale tijdschriften.

De aan te trekken hoogleraar heeft bij voorkeur aantoonbare affiniteit met en expertise op het terrein van het onderzoeksprogramma van het Paul Scholten Centre. Evenzo is hij aantoonbaar instaat om verbanden te leggen en een brug te slaan tussen het metajuridische en juridische onderzoek in de faculteit.

De nieuwe hoogleraar geeft, in samenwerking met de zittende hoogleraar Algemene Rechtsleer en de twee universitair hoofddocenten in de leerstoelgroep Normatieve en sociaalwetenschappelijke benadering van het recht, leiding aan het onderzoek en het onderwijs op het gebied van de rechtsfilosofie, rechtsgeschiedenis en rechtssociologie. Die verantwoordelijkheid vereist dat de nieuwe hoogleraar in staat moet zijn de drie disciplines te overzien en hun verschillende onderwijs- en onderzoeksmethodes te doorgronden. Vanuit een samenhangende metajuridische visie op ontwikkelingen in het nationale, Europese en internationale recht dient de nieuwe hoogleraar leiding te geven aan onderwijs en onderzoek in de leerstoelgroep en in de afdeling.

De aan te stellen hoogleraar is in staat tot en heeft bij voorkeur ervaring met het schrijven van een metajuridisch onderzoeksprogramma, respectievelijk het leveren van een creatieve en vernieuwende bijdrage daaraan. Wetenschappelijk leiderschap en intellectuele overtuigingskracht gericht op het internationale forum van de betrokken disciplines zijn hiervoor onmisbare vereisten. Hij/zij is in staat tweede en derde geldstroom onderzoek te genereren en te begeleiden.

De aan te stellen hoogleraar heeft inspirerende opvattingen over de rol van de metajuridische disciplines in het juridisch onderwijs binnen de juridische faculteit van de UvA. Daarbij strekt het tot aanbeveling indien hij/zij bereid en in staat is om richting te geven aan de onder hem ressorterende disciplines in mogelijke toekomstige samenwerkingsverbanden met de Economische Faculteit en de Faculteit der Maatschappijwetenschappen. De aan te trekken hoogleraar beschikt over onderwijservaring die, zoals o.a. blijkt uit evaluaties, positief wordt gewaardeerd en is bereid en in staat tot het verzorgen van zowel Nederlandstalig als Engelstalig onderwijs. De gezochte kandidaat is in staat een didactisch verantwoord studieprogramma op te zetten en andere docenten te stimuleren tot het geven van goed onderwijs.

De aan te stellen hoogleraar is bereid en in staat managementtaken te verrichten. Naast het geven van leiding aan de eigen leerstoelgroep, kan deze taak mede bestaan uit het leiden van de afdeling Algemene Rechtsleer en het verrichten van bestuurlijke taken in de faculteit.
